

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>
- Odpovědný redaktor: Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio
- Na titulním listě:
1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sbíрка map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif
 2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.
- Tisk: BEKROS
- Náklad: 350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

byly vyrobeny nejčastěji z bronzu, méně ze stříbra, v řadě případů byly pozlaceny. Vedle skleněných a jednoduchých bronzových knoflíků bylo nalezeno několik párů bronzových pozlacených gombíků zdobených filigránem nebo granulací, ojedinele vtlačovaným rostlinným nebo geometrickým ornamentem. Z první sezóny výzkumu pochází pár pozlacených gombíků s hladkým, vertikálně žebrovaným povrchem.

Pro pohřebiště v „Panském“ jsou charakteristické úpravy hrobových jam pomocí dřevěných konstrukcí, případně terénních stupňů. V několika případech jsou doloženy výklenkové hroby. Časté jsou hrobové jámy velkých rozměrů; k největším patří 2,50 m hluboká jáma bojovníckého hrobu I 8 s objemem cca 13 m³. Několik středohradištních hrobů se nacházelo ve vzájemné superpozici. Je patrný určitý náznak řadového nebo skupinového uspořádání. Předběžné datování ukazuje na 9., případně 10. století.

Mladohradištní hroby se soustřeďují v jihozápadní části nekropole, jsou uloženy mělce pod povrchem a vykazují řadové uspořádání. Obsahují nálezy uherských denárů z první poloviny 11. století a esovité záušnice malých průměrů (Ø 1,6 až 2,4 cm).

Středohradištní pohřebiště v trati „Panské“ v Mikulčicích patřilo s největší pravděpodobností k sídlšti doloženému v trati „Podbřežníky“ jihovýchodně od nekropole (srov. Škojec 1997, 373, č. 18). Význam pohřebiště spočívá zejména v jeho výpovědi k sociální struktuře nejbližšího zázemí mikulčického velkomoravského hradu a k řešení otázky možné kontinuity pochovávání mezi 9. až 11. stoletím. Velkomoravské pohřebiště v Mikulčicích „Panské“ se řadí k bohatším venkovským nekropolím.

Lumír Poláček, Jaroslav Škojec, Otto Marek, Rostislav Škopala, AÚ AV ČR Brno

Literatura:

Poláček, L.–Škojec, J.–Marek, O.–Škopala, R. 2000: Mikulčice (okr. Hodonín). Polní trať „Panské“. Slovanské pohřebiště. Záchraný výzkum. Přehled výzkumů 41 (1999), 170-171.

Škojec, J. 1997: Archäologische Fundstätten und Funde im "Hinterland" des Burgwalls von Mikulčice I (Katastralgelände Hodonín, Lužice, Mikulčice, Moravská Nová Ves). In: Studien zum Burgwall von Mikulčice II. Brno, 343-397.

Resumé:

Mikulčice (Bez. Hodonín), „Panské“. Mitlere und jüngere Burgwallzeit. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

MIKULOV (okr. Břeclav)

Intravillan města, ulice 1. května. Středověk, novověk. Město. Záchraný výzkum.

V listopadu 2000 proběhl záchraný archeologický výzkum na ulici 1. května v Mikulově, kde probíhala druhá etapa rekonstrukce kanalizace a vodovodu. Při výzkumu byly zdokumentovány a ovzorkovány celkem 3 větší objekty, které se dají podle sporadických nálezů zařadit do průběhu 15.-16. století.

Zdeněk Čížmář, ÚAPP Brno

Resumé:

Mikulov (Bez. Břeclav), Intravillan der Gemeinde, 1. května Str. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

MIKULOV (okr. Břeclav)

Ulice na jižním svahu Kozího hrádku. Novověk. Sídlíště. Povrchový průzkum.

Při zásazích do terénu vyvolaných úpravami komunikací na jižním svahu Kozího hrádku byly zjištěny ve vrstvách obsahujících stavební suť početné střepy a zlomky kachlí z počátku novověku (17.-18. století). Nálezová situace s množstvím cihel, zlomků malty, stavebního kamene a opracovaných kamenných bloků dokládá velký rozsah destrukcí, které postihly zástavbu v této části městské aglomerace.

Areál vojenského útvaru, tzv. Horní kasárna - hřiště. Mladohradištní období (?). Kostrový hrob. Záchraný výzkum.

Sledováno a dokumentováno bylo torso kostrového hrobu téměř úplně devastovaného při odstraňování kořenového systému starého stromu. Kromě aktuálních výkopů poškodily nálezovou situaci již dříve opakované planýrky provázející výstavbu hřiště a komunikací a dále dorovnávkou při zasypávání smetiště. Na základě dokumentace částí skeletu, které se v průběhu archeologické akce našly in situ, byl kostrový hrob uložen v obdélné hrobové jámě se světlým homogenním zásypem. Pouze odhadem je možné uvažovat o jeho datování do mladohradištního období.

Ondřej Šedo, Regionální muzeum Mikulov

Resumé:

Mikulov (Bez. Břeclav), Strassen am Südhang des Kozí Hrádek. Neuzeit. Siedlung. Oberflächensammlung.

Mikulov (Bez. Břeclav), sog. Horní kasárna (Obere Kaserne). Jüngere Burgwallzeit (?). Körpergrab. Rettungsgrabung.